

© Pep Bonet

el testamento de maría
de **Colm Tóibín**
adaptació i direcció **Agustí Villaronga**

Montjuïc. del 5 al 22 de març

El testamento de María

de **Colm Tóibín** adaptació i direcció **Agustí Villaronga**

intèrprets

Blanca Portillo María

traducció de l'anglès **Enrique Juncosa** / escenografia **Frederic Amat** / vestuari **Mercè Paloma** / il·luminació **Josep Maria Civit** / so **Lucas Ariel** / música original **Lisa Gerrard**

ajudant de direcció **Martí Torras** / ajudant d'escenografia **Roger Orra** / ajudant d'il·luminació **Gane Gil** / utilleria **Jordi Vera** / tècnica de llums **Sara Rey** / producció executiva **Javier Pérez Santana** / director tècnic **David Pascual** / producció en gira **Pablo Ramos** / distribució **Jordi Buxó**

coproducció **Testamento, Grec 2014 Festival de Barcelona, INAEM - Centro Dramático Nacional i Avance - Producciones Teatrales**

amb la col·laboració de la **Generalitat de Catalunya** i del **MACBA**

espectacle en castellà

durada **1h. 15'** sense pausa

15/05 col·loqui amb la companyia després de la funció

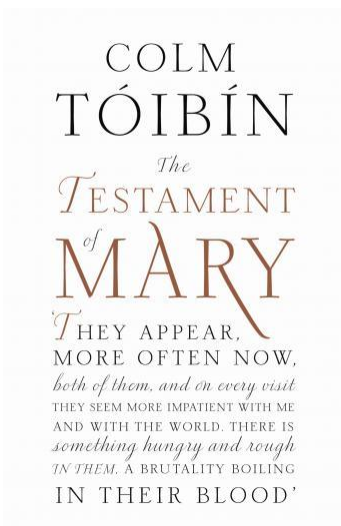
seguiu [#testamentodemaria](#) al twitter

horaris: de dimarts a divendres a les 20:30h.
el dissabte a les 21h.
el diumenge a les 18h.

preus 29"
26" compra avançada
24,50" amb descompte (excepte els dies de l'espectador)
22" dimecres i dissabte a la tarda (dies de l'espectador)
15" tarifa última fila

Agustí Villaronga, Frederic Amat i Blanca Portillo relaten la història de Jesús de Natzaret segons la seva mare. Un evangeli pagà.

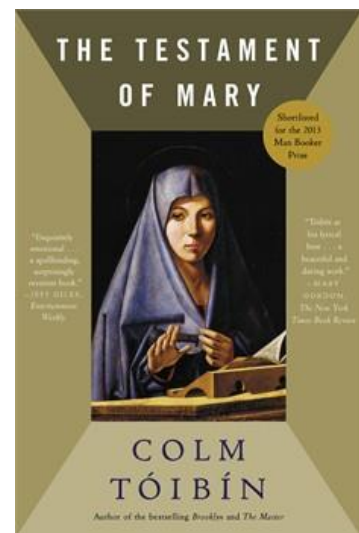
L'actriu Blanca Portillo protagonitza una audaç revisió de la figura de Maria, convertida en una simple camperola a qui han pres l'únic fill a causa d'una decisió divina que no comprèn. L'irlandès Colm Tóibín ens ofereix aquest sorprenent monòleg teatral amb una Maria pagana que passa els seus últims dies a Efes, turmentada per l'odi terrible que s'ha desfermat en contra de Jesús i vigilada pels deixebles del seu fill. Ella sap que n'hi ha algun que escriu mentides, per això ens vol explicar què va passar realment.

La novel·la *The Testament of Mary* neix d'un monòleg teatral escrit per l'autor que es va estrenar el 2011 a Dublín. El novembre del 2012 l'editorial Scribner de Nova York la publica en un volum conjunt amb un altre text de l'autor, *Brooklyn*, i va ser nominada als Booker Prize 2013.

L'abril del 2013 se'n fa una versió al Walter Kerr Theater de Broadway, dirigida per Debora Warner i protagonitzada per Fiona Shaw. El muntatge va ser nominat als premis Tony 2013 en la categoria de millor obra dramàtica i va rebre el premi de l'associació de crítics de Nova York a la Millor Obra i a la Millor Actriu. El maig del 2014 el muntatge es va presentar també al Barbican de Londres.

El setembre del 2013 *The Testament of Mary* va aparèixer publicada en format d'audiollibre al catàleg de Simon & Schuster Audio, llegit per Meryl Streep.

més informació

<http://www.audiobooks.com/audiobook/the-testament-of-mary/194995>

<http://books.simonandschuster.biz/The-Testament-of-Mary>

Les nostres arrels són catòliques. Educats en el si d'una cultura cristiana, hem conviscut quotidianament amb una pila de símbols religiosos. Colm Tóibín ha plantat els focus en un d'ells: la Verge Maria. I ens descobreix que darrera d'aquesta icona hi ha un ésser humà. Maria de Natzaret. Una dona de camp senzilla, a qui li han arrabassat l'únic fill per una decisió divina que no comprèn i per un odi humà terrible, que li provoca el dolor més gran de tots quan és clavat en una creu.

El text de Tóibín ens arriba en la veu i la figura de Blanca Portillo. Descansa en aquesta actriu la part primordial del treball. És un monòleg complex i amb molts matisos. Ha de prevaler l'emoció en estat pur, sense artificis, eliminant tot allò que ens separi d'aquest sentiment enfebrat. La escenografia de Frederic Amat converteix l'exili, a la casa d'Efes, en una mena d'habitació-retaule de la memòria. Allà el nostre personatge, ja vell, reviu moments de la seva vida. Alguns de bonics; d'altres, terribles. I els recrea com si en les seves nits llargues i solitàries donés forma a aquests fantasmes del passat i, amb ells, ens descobrís la dona que és realment.

Agustí Villaronga

la crítica ha dit:

Si bé tots coincidim que Colm Tóibín és un dels millors escriptors vius, només els qui llegeixin el seu últim llibre s'adonaran que, a més, és un poeta excels. O un dramaturg, perquè aquest monòleg de Maria, la Mare de Jesús de Natzaret, està pensat per ser representat en un teatre. El monòleg de la mare del sacrificat és molt sorprenent. Com és lògic, Maria no podia ser cristiana, però el seu rebuig a les institucions jueves, al poder rabínic i també als seguidors del seu fill, l'empenyen fins a l'altre Temple, de tal manera que, amb els pocs diners que li queden, compra una estatueta d'Àrtemis que li manté l'ànim. Una Maria pagana és una qüestió digna de considerar, tot i que és cert que vivia els seus últims anys a Efes, vigilada i mantinguda per uns pocs deixebles del seu fill, el fanatisme dels quals l'exaspera. Ells sap que algun d'aquests deixebles escriu mentides d'allò que va passar a Jerusalem i que l'odiien perquè ella en sap la veritat. Per això es disposa a explicar-nos què va passar realment.

Félix de Azúa (El País)

La perla d'aquest Grec, perla duríssima, fosca, convulsa i bella, ha estat per a mi *El testamento de María*, de Colm Tóibín, a la capella del Convent dels Àngels, un espectacle que havia de fer la Rosa Novell i que després va passar a mans de Blanca Portillo, a las ordres d'Agustí Villaronga, en el seu imaginatiu i treballadíssim debut com a director teatral. (...) Extraordinària, terrible interpretació de Blanca Portillo, que et manté en suspens del principi al final. Quin castellà tan net, tan ben dit, tan ben sentit, i com sacseja els seu cos, paraula rere paraula. S'ha de veure com passa la Portillo per totes les estacions del seu viacrucis, com ens fa veure totes les dones que habiten al seu cos, perquè tan aviat veus una refugiada d'avui dia com una camperola medieval, avarada en un univers desolat; i a una dona tan indomable com Joana d'Arc. (...) Vaig pensar en Pasolini; a estones, en el subtracte terra, humil, proletari, de *L'evangeli segons Sant Mateu*, però aquell evangeli era molt fidel al text bíblic, i vaig tornar a pensar, és clar, en *Mamma Roma*, i en el seu fill agonitzant sobre un tauló a la presó de Regina Coeli. (...) *El testamento de María* ha estat quatre dies al Grec. El podran veure, gràcies a la coproducció amb el CDN, al Valle-Inclán, a partir del 19 de novembre; al març al Lliure, i gira per Espanya: no se'ls perdin.

Marcos Ordóñez (El País)

En aquest monòleg de setanta minuts forrellat de claus, sang i llàgrimes, la Portillo em permetin el «la» admiratiu. fa un pas més en una carrera plena d'èxits. Amb *La vida es sueño* va rebre tota mena d'elogis. A *El testamento de María* està millor, més humana i commovedora, potser perquè al Segismundo, que aconseguia fer gran, li faltava el dolor que sí que té la mare de Natzaret. Portillo esquiva el perill de tots els grans intèrprets, convertir-se en còpies, de vegades caricatures d'ells mateixos, i no es descuida de compondre, d'insuflar el seu alè propi a la seva criatura. (...) Tot troba un bonic vehicle en aquest muntatge gens petit amb què el cineasta Agustí Villaronga debuta com a director teatral. Deixant de banda una entesa perfecta amb Portillo, destaquem la bellesa de la seva posada en escena, una mena d'armari del rebost

antic signat per Frederic Amat i format per prestatges de fusta i trampes secretes. Una part és delectació visual pura .per què no? L'espai buit dut a les últimes conseqüències pot acabar amb la bellesa de l'escena, però en part serveix per al joc i la narració: Portillo/Maria es renta en pous que apareixen a terra, prepara plats en taules que sorgeixen d'entremig del fenc, canvia d'hàbit i de vel emparada en els racons d'aquesta casa del seu exili grec...Tot afavoreix que hi hagi teatre més enllà del text, que un monòleg es converteixi, recolzat en una actriu, en un diàleg amb l'escena.+

Miguel Ayanz (La Razón)

Hi ha moments que la disquisició davant d'un treball actoral no té sentit; queda paralitzat el seny i només el costum reiterat d'intentar torbar una explicació per a tot impedeix que la ment se'n vagi per les branques de la fascinació i l'èxtasi; verbigràcia, Blanca Portillo a *El testamento de María*. En qüestió d'actors/actrius són un brechtia que creu poc en el famós distanciament de Bertolt Brecht. La Portillo no és brechtiana ni paradoxal (Diderot). És una força de la natura desfermada dalt d'un escenari ; devastadora, però sense cap excés. (...) A *El testamento de María* gira del revés la història bíblica de la mare de Déu, i posa del drets els fonaments canònics de l'art d'interpretar. La primera cosa és de l'autor i del director; no cal entrar en discussions sobre les mentides ordides pels evangelistes; qualsevol apòcrif, pel que fa a l'eterodòxia, pot arribar més lluny que aquest text de Colm Tóibín molt ben dirigit pel ferm pols d'Agustí Villaronga en el marc d'una escenografia plena de ressorts i de sorpreses. La segona cosa de què parlo, l'art d'actuar, és qüestió del geni, és a dir, Blanca. Avui Blanca Portillo és una actriu total: l'art suprem d'interpretar.+

Javier Villán (El Mundo)

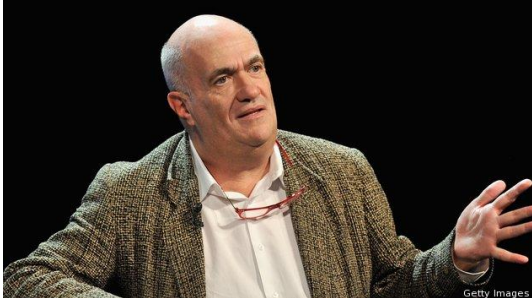
La traducció, d'Enrique Juncosa, en un castellà molt bo, sona ferma però alada en la veu propera, àmplia i plena de registres emotius de Portillo, una actriu sincera i brava en cada passatge. Agustí Villaronga i ella han ancorat la paraula en una partitura cinètica eficaç visualment, y el director ha donat al muntatge una textura un punto arcana i enigmàtica (...). *El testamento de María* ofereix un punt de vista humà, càlid i gens sacre sobre esdeveniments que van determinar la nostra època, suportat en escena a pulmó per una actriu corredora de fons, la felicitat de la qual a l'hora de rebre els aplaudiments del públic dret va transcendir, amb la seva veritat, qualsevol interpretació anterior.+

Javier Vallejo (El País)

Autor

Colm Tóibín

Enniscorthy (Irlanda), 1955

Va estudiar a l'University College de Dublín i va viure a Barcelona entre el 1975 i el 1978. D'aquesta experiència en va escriure els relat *The South* (finalista al premi Whitbread First Novel i guanyador de l'Irish Times/ Aer Lingus First Fiction) i *Homage to Barcelona*, tots dos publicats el 1990.

Quan va tornar a Irlanda va fer de periodista per a Hibernia, The Sunday Tribune i In Dublin, del qual va acabar sent editor el 1981. L'any següent el fan editor també de Magill, una revista d'actualitat irlandesa. El 1985 se'n va de viatge a l'Àfrica i a Amèrica del Sud. El 1990 publica un volum amb els seus escrits periodístics, *The Trial of the Generals*. Els seus altres textos de periodisme i viatges han estat recollits a *Bad Blood: A Walk Along the Irish Border* (1987) i *The Sign of the Cross: Travels in Catholic Europe* (1994).

És també dels relats *The Heather Blazing* (1992, premi Encore); *The Story of the Night* (1996, premi Ferro-Grumley); *The Blackwater Lightship* (1999, finalista de l'IMPAC Dublin Prize i del Booker Prize, se'n va fer una versió cinematogràfica protagonitzada per Angela Lansbury); *The Master* (2004, guanyador del premi Dublin IMPAC; del Prix du Meilleur Livre; del LA Times Novel of the Year; i finalista del Booker Prize); *Brooklyn* (2009, premi Costa Novel of the Year). Els seus contes també han estat publicats als reculls *Mothers and Sons* (2006, premi Edge Hill) i *The Empty Family* (2010, finalista del Frank O'Connor Prize). Pel que fa al teatre, la seva peça *Beauty in a Broken Place* es va estrenar al Peacock Theatre de Dublín el 2004. El 2011, *Testament*, dirigida per Garry Hynes, es va estrenar al Dublin Theatre Festival amb Marie Mullen de protagonista.

També és autor de *The Modern Library: the 200 Best Novels Since 1950* (amb Carmen Callil); *Lady Gregory's Toothbrush* (2002); *Love in a Dark Time: Gay Lives from Wilde to Almodovar* (2002) i *All a Novelist Needs: Essays on Henry James* (2010). Ha editat *The Penguin Book of Irish Fiction*.

Més recentment ha publicat les memòries *A Guest at the Feast* en format original Kindle a Penguin UK (2011), i els reculls d'assaigs *New Ways to Kill Your Mother: Writers & Their Families* i *De Profundis and Other Writings' by Oscar Wilde* (2012). D'aquest mateix any és també *The Testament of Mary*. L'octubre del 2014 va publicar *Nora Webster* (nominada al Folio Prize 2015) i

On Elizabeth Bishop apareixerà aquest abril publicat per Princeton University Press.

Ha estat distingit com a Doctor Honoris Causa per la Universitat de l'Irlanda, la University College de Dublín i la Universitat d'Anglaterra de l'Est. Col·labora regularment amb la New York Review of Books i també, com a editor, amb la London Review of Books. Entre el 2006 i el 2013 va formar part de l'Arts Council a Irlanda. Ha estat dues vegades Stein Visiting Writer a la Universitat Stanford i també escriptor visitant al Michener Center de la Universitat de Texas a Austin.

També ha estat professor a Princeton entre el 2009 i el 2011, i professor de scriptura creativa a la Universitat de Manchester la tardor del 2011. Actualment és Mellon Professor al Department d'Anglès i Literatura Comparada de la Universitat de Colúmbia.

La seva obra ha estat traduïda a més de trenta llengües, i se n'han publicat diversos assaigs, com ara *Reading Colm Toibin*, de Paul Delaney (2008); *Mother/Country: Politics of the Personal in the Fiction of Colm Toibin*, de Kathleen Costello-Sullivan (2012), i *A Different Story: The Writings of Colm Toibin* de Eibhear Walshe (2013).

Actualment és President de la Listowel Writers Week i del Pen World Voices de Nova York.

més informació

<http://www.colmtoibin.com/>

el director

Agustí Villaronga

Palma de Mallorca, 1953

És director de cinema, i aquesta és la seva primera direcció teatral. Entre els seus títols s'hi compta *Tras el cristal* (1985, Selecció oficial al Festival de Berlín 1986 - Panorama; Premi Sant Jordi a la Millor Opera Prima; Millor pel·lícula al Festival de Barcelona i al Festival de Múrcia per votació popular; premi Onda

Madrid a la millor actriu per a Marisa Paredes, i Premi Ciutat de Barcelona); *El niño de la luna* (1988, Selecció oficial a competició al Festival de Cannes 1989; premi Fotogramas de Plata i premi Sant Jordi a la millor pel·lícula de l'any; premi Ojo Crítico de R.N.E; premi Onda Madrid a la millor fotografia per a Jaume Peracaula, i 10 nominacions als Premis Goya); *Al Andalus* (documental, 1992); *El pasajero clandestino* (1995); *99.9* (1997, Meliés de Plata a la millor pel·lícula fantàstica europea i Millor fotografia per a Javier Aguirresarobe del Festival Internacional de Cinema Fantàstic i de Terror de Sitges; *El mar* (1999, Selecció oficial en competició a la Berlinale 2000, Premi Manfred Salzberg al Festival de Berlín, Premi al millor actor per a Bruno Bergonzini al Festival de Béziers; Premi Butaca a la millor pel·lícula catalana, nominada als premis Goya, i Premi Nacional de Cultura de la Generalitat de Catalunya; *Aro Tolbukhin* (2002, Selecció oficial en competició al Festival de San Sebastián; representant de Mèxic als Oscars de Hollywood com a film de parla no anglesa; 7 premis de 13 nominacions de l'Acadèmia de Artes y Ciencias Cinematogràfiques de Mèxic; Premi a la millor pel·lícula, director, guió, actor i fotografia al 19th Alexandria Film Festival; Femina Award al Stuttgart Ludwigsburg Film Festival; millor pel·lícula i millor guió al Festival de Santa Cruz de Bogotá; millor pel·lícula al Noir in Festival; Bergamo Film Meeting - Retrospectiva 2005, i nominada als Premis Goya); *Fuck them all* (2005); *Miquel Bauçà: Poeta invisible* (2006, documental-ficció, 25 Festival Internacional de Film sur l'Art de Montréal); *Después de la lluvia* (2007, Plácido de Honor al Festival de Cinema Negre de Manresa; premi a la interpretació coral al Festival Inquiet de València); *Pa Negre* (2010, Concha de Plata a la millor actriu per a Nora Navas al Festival de San Sebastián; 9 premis Goya; 13 premis Gaudí; seleccionada als Oscars de Hollywood com a film de parla no anglesa); *Carta a Eva* (2012, minisèrie, Festival de San Sebastián - Pantalla Televisió; Zoom Festival Europeu de Cinema per a Televisió d'igualada; FIPA / Biarritz Festival internacional de Programas Audiovisuales Fipa d'Or a la millor actriu per a Julieta Cardinali i al millor guió al festival de Biarritz; New York Festivals & TV & Film Awards 2013; Golden World Medal/Best Miniserie a Nova York; Silver Medal al World Media Festival de Hamburg, i Nympe d'Or/Best Miniserie al Montecarlo TV Festival).

lactriu

Blanca Portillo

Madrid, 1963

Formada a la RESAD - Real Escuela Superior de Arte Dramático. Ha impartit cursos d'interpretació a l'Escola d'Art Dramàtic de Cantàbria i a la Universitat de Navarra. Amb la Compañía Nacional de Teatro Clásico a treballat a *La vida es sueño*, de Calderón de la Barca, dir. Helena Pimenta, i *No hay burlas con el amor*, també de Calderón, dir. Denis Rafter). Amb altres companyies: *La avería* de Friedrich Dürrenmatt (dir. Blanca Portillo), *Antígona* de Mauricio Lozano. Versió d'Ernesto Caballero, *Paseo romántico, la pasión española del siglo XIX* (dir. Laila Ripoll), *Homero, Ilíada* de Alessandro Barico (dir. Andrea D'Amico), *Medea, Hamlet* i *Barroco* (dir. Tomaz Pandur), *Mujeres soñaron caballos* (dir. Daniel Veronese), *After play* de Brian Friel (dir. José Carlos Plaza), *Hamelin* de Juan Mayorga (dir. Andrés Lima), *La hija del aire* de Calderón de la Barca i *Eslavos* de Tony Kushner (dir. Jorge Lavelli), *Como en las mejores familias* d'Agnès Jaoui i Jean-Pierre Bacri (dir. Manel Dueso), *Un matrimonio de Boston* de David Mamet (dir. José Pascual), *Madre, el drama padre* de Jardiel Poncela (dir. Sergi Belbel), *Un fénix demasiado frecuente* de Christopher Fry, *La más fuerte* d'August Strindberg (dir. G. Cano), *El embrujado* de Valle-Inclán (dir. Francisco Vidal), *Terror y misterio del Tercer Reich* de B. Brecht i *Oleana* de David Mamet (dir. José Pascual), *Marat-Sade* de Peter Weiss (dir. Miguel Narros), *Cuento de invierno* de W. Shakespeare (dir. Juan Pastor), *Las troyanas* de J. P. Sastre (dir. Eusebio Lázaro), *Lope de Aguirre traidor* de Sanchis Sinisterra i *Bodas de sangre* de García Lorca. (dir. J. L. Gómez), *Hécuba* d'Eurípides (dir. Emilio Hernández), *La cantante calva* d'Eugene Ionesco (dir. Enrique Silva), *Las bizarrías de Belisa* de Lope de Vega i *Los cuernos de Don Friolera* de Valle-Inclán (dir. Carlos Vives) i *El mal de la juventud* de Ferdinand Bruckner (dir. Antonio Malonda).

Com a directora: *Pedro y el capitán* de Mario Benedetti, *Hay amores que hablan* sobre textos de poetesses, *Shakespeare a pedazos* sobre textos de Shakespeare, *Desorientados* (creació pròpia), *Siglo XX que estás en los cielos* de David Desola, *La avería* de Friedrich Dürrenmatt.

En cinema: *La chispa de la vida* (Álex de la Iglesia), *El viaje de la tortuga* (Nick Stringer), *Los abrazos rotos* (Pedro Almodóvar), *El patio de mi cárcel* (Belén Macías), *Siete mesas de billar francés* (Gracia Querejeta), *Volver* (Pedro Almodóvar), *Los fantasmas de Goya* (Milos Forman), *Alatriste* (Agustín Díaz Yanes), *Elsa y Fred* (Marco Carnevale), *Sólo mía* (Javier Balaguer), *Entre las piernas* (Manuel Gómez Pereira), *Entre rojas* (Azucena Rodríguez), *Eso* (Fernando Colomo), *El perro del hortelano* (Pilar Miró), *El color de las nubes* (Mario Camus), *Cosas nuestras* (José Pascual). En televisió: *Hospital Central*, *Acusados*, *Siete vidas*, *Compañeros*, *Más que amigos*, *Periodistas*, *La casa de los líos*, *Médico de familia*, *Crónicas urbanas*.